

Actualiteiten asiel & migratie

Deelsessie ALV 24 mei 2024

Programma

Cijfers en ontwikkelingen

- Asiel
- Oekraïne
- Huisvesting statushouders

Hoofdpijnenakkoord

- Wat staat erin?
- Analyse VNG: mogelijke consequenties

In gesprek: wat betekent dit voor gemeenten?

Actuele ontwikkelingen asielopvang

Huidige aantallen asielopvang

- Totale capaciteit (incl. noodopvang en TGO): 64.940
- Bezetting: 67.270
 - Waarvan statushouders: 17.520

Actuele situatie is acuut

- Bezetting Ter Apel al maanden > 2.000
- Opvanglocaties blijven bezet i.t.t. bestuurlijke afspraken
- COA voorziet snel groot tekort → uitvraag tijdelijke spoedopvang (rendeert onvoldoende)

Capaciteitsvraag loopt op (bij ongewijzigd beleid)

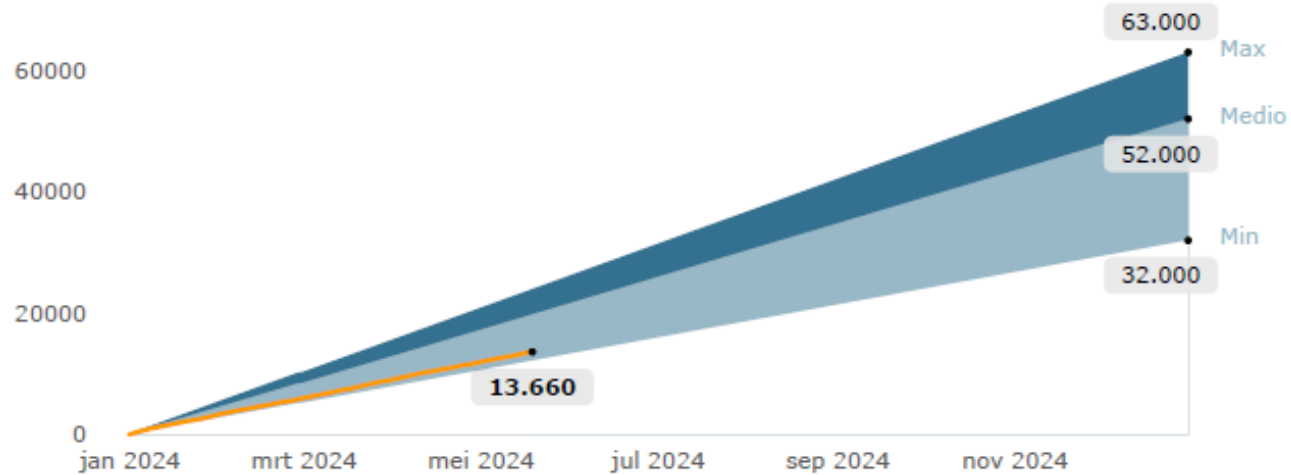
- Vastgestelde opgave Spreidingswet: 96.000 (vóór 1 juli 2025)
- Prognose opvangbehoefte 1 jan. 2025: 97.500
- Prognose opvangbehoefte 1 jan. 2026: 133.500

Actuele ontwikkelingen asielopvang

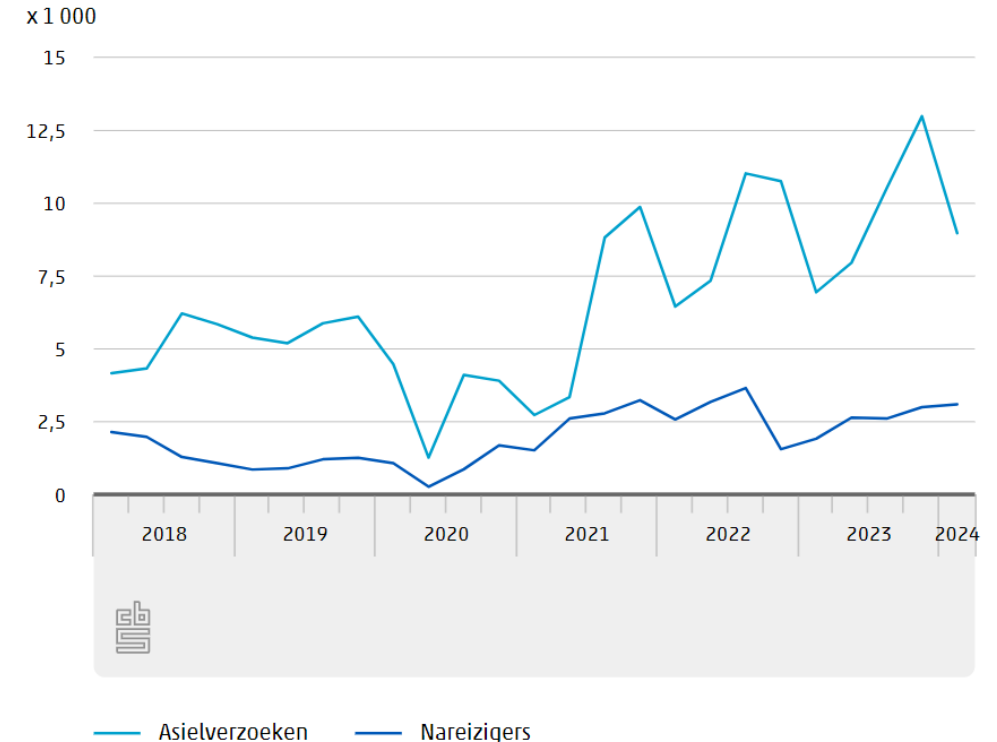
Instroom

- Aantal 1^e asielaanvragen Q1 2024 conform prognose (maar hoger dan Q1 2023)

1^e asielaanvragen t.o.v. prognose (MPP)

Eerste asielverzoeken & nareizigers per kwartaal

Actuele ontwikkelingen Oekraïne-opvang

Aantallen

- Aantal Oekraïners in BRP: 110.210
- Verwachte netto-instroom 2024: 28.000

- Huidige capaciteit GOO: 90.070 (bezettingsgraad bijna 100%)
- Gevraagde capaciteit GOO 1 jan. 2025: 120.000

Ontwikkelingen

- Inzet op participatie en zelfredzaamheid (o.a. eigen bijdrage)
- Rijk werkt aan scenario's voor langer verblijf (na afloop RTB)
- Wachten op juridische uitspraak derdelanders

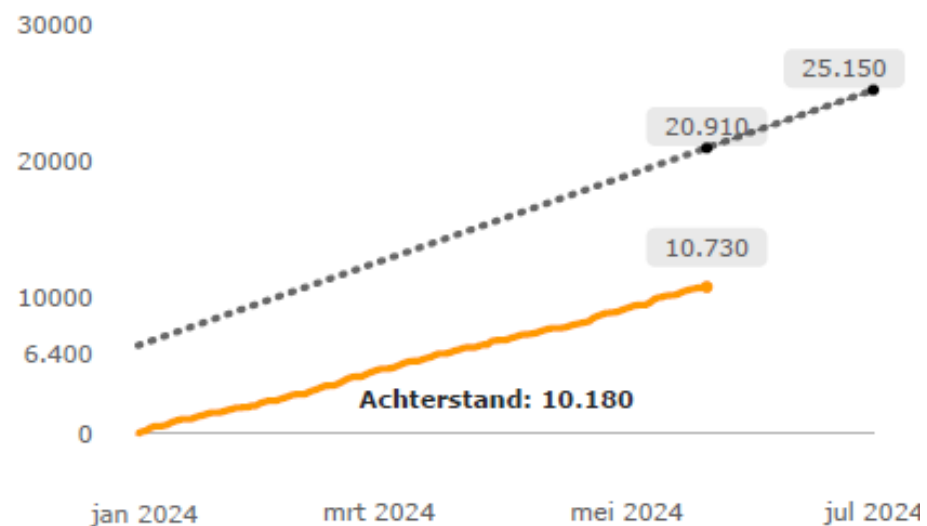
Huisvesting statushouders

Taakstelling

- Taakstelling 2024-I: 18.750 + achterstand 6.400 = 25.150
- Aantal gehuisvest in 2024: 10.730
- Taakstelling 2024-II: 17.000

Ontwikkelingen

- Rijk zet in op verlagen aantal statushouders in opvang, o.a. door doorstroomlocaties en hotel- en accommodatieregeling
- VNG is met rijk in gesprek over randvoorwaarden en knelpunten (o.a. financiering inburgering, financiering onderwijs, verhelderen regelingen)

Hoofdlijnenakkoord

Asielopvang

- Asielcrisiswet en beslisstop
- Aanscherpen toelatingsprocedure en invoering tweestatusstelsel
- Spreidingswet intrekken
- Gedifferentieerde versobering recht op opvang
- Hardere aanpak overlast, daders uit de opvang zetten

Ongedocumenteerden en terugkeer

- Einde financiering Landelijke Vreemdelingenvoorziening
- Niet meewerken aan terugkeer wordt strafbaar
- Mensen zonder verblijfstitel z.s.m. (gedwongen) uitzetten

Hoofdlijnenakkoord

Statushouders en integratie

- Verbod op voorrang huisvesting statushouders
- Meer drempels voor permanent verblijf (afschaffen vergunning onbepaalde tijd, aanscherping taaleis bij naturalisatie)

Oekraïne

- Eigen bijdrage moet omhoog

Grip op arbeidsmigratie

- Aanbevelingen Roemer uitvoeren
- Malafide uitzendconstructies aanpakken
- Meer taken voor werkgevers: verantwoordelijk voor taalless (bij langdurig verblijf), overlast en kosten van shortstay en midstay (afspraken met gemeente)

Analyse & consequenties voor gemeenten

Twijfels bij juridische houdbaarheid en haalbaarheid

- Instroombeperking lijkt – in ieder geval op korte termijn – moeilijk te realiseren
- Standpunt VNG: zolang er asielzoekers zijn/komen, moet opvang goed geregeld zijn

Maatregelen verergeren opvangtekort

- Intrekken Spreidingswet → minder plekken (nu al!)
- Complexere asielprocedures → langer verblijf in opvang
- Verbod op voorrang huisvesting → nog tragere uitstroom

Groepen mensen dreigen op straat te belanden, door:

- Gedifferentieerde versoering recht op opvang
- Daders uit de opvang zetten
- Einde Landelijke Vreemdelingenvoorziening

Analyse & consequenties voor gemeenten

Belemmeringen integratie en participatie

- Langer verblijf statushouders in de opvang → latere participatie / integratie
- Afschaffen vergunning onbepaalde tijd & aanscherping naturalisatie-eis → langere onzekerheid
- Stimuleren betaald werk voor asielzoekers ontbreekt in het akkoord

Oekraïne

- Invoering eigen bijdrage is ook een wens van gemeenten (maar: VNG heeft zorgen over uitvoerbaarheid)
- Visie op de toekomst (langdurig verblijf of terugkeer) is essentieel, maar ontbreekt

Arbeidsmigratie

- Punten uit het akkoord zijn uitvoerbaar voor gemeenten

In gesprek

- Hoe is er in uw gemeente(raad) gereageerd op de plannen?
- Welke risico's en kansen ziet u?
- Hoe kunnen we ons als VNG tot de plannen uit het akkoord verhouden?